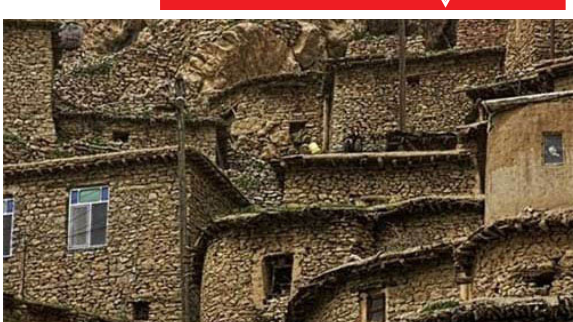

روستای پله کانی پالنگان
جلوهای از جاذبه گردشگری و فرهنگی

نیلوفر منصوریه

از بهترین فصل‌ها برای سفر و گردشگری فصل‌های بهار و تابستان هستند. یکی از منحصر به فردترین و زیباترین استان‌های کشور در این ماه از فصل بهار استان کردستان است. سرزمینی که علاوه بر وجود بکرترین و بدیع ترین چشم اندازهای طبیعی از قبیل جنگل، دریاچه، صخره، کوه، زیباترین دست‌های لاله خیز رنگی، تپه ماهورهای سبز و خروشان ترین رودها؛ می‌توان جلوه‌هایی از فرهنگ کهن و تاریخ یکی از اصیل‌ترین اقوام ایران را در جای جای آن مشاهده کرد.

آنجا در پهنه کردستان فرهنگ بومی مردمان چنان پرپرا و چشمگیر است که هر ساله گردشگران داخلی و خارجی زیادی به شوق دیدارش بار سفر می‌بندند تا از موسیقی و پوشش خاص کردی که لباس بانوانش رنگارنگ و باشکوه و لباس مردانش برانزده غرور و دلآوری آن‌ها است و زبان شیرین کردی، صنایع دستی بی‌نظیر و رسوم و جشن‌های مردم نجیب و سخت‌کوش کردستان شهر به شهر خاطره و سوغات بردارند. یکی از جاذبه‌های استان کردستان روستای پالنگان است. پیشهاد ما برای تعطیلات آخر هفته این منطقه بکر و دیدنی است.

پالنگان یکی از روستاهای دهستان زاوورد از توابع شهرستان کامیاران در استان کردستان است و در ۴۷ کیلومتری شمال‌غرب این شهر و در دره تنگیور قرار دارد. روستا در دامنه کوه و در ۲ طرف دره قرار گرفته و خانه‌های آن با سنگ و عموماً به حالت پلکانی ساخته شده و پشت بام منزل پایین حیاط منزل بالا است.

این روستا علاوه بر داشتن معماری زیبا، دارای چشمه‌ها، آبشارها و طبیعی سرشار از زیبایی منحصر به فرد در استان کردستان است و در کنار رودخانه‌ای قرار گرفته که به رودخانه سیروان می‌پیوندد.

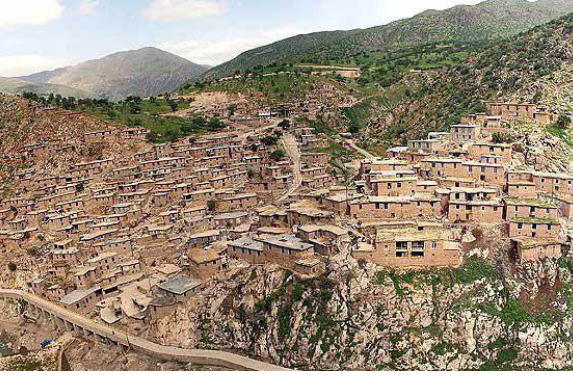
رودخانه خروشان تنگیور که از میان آبدی می‌گذرد آن را به دو قسمت تقسیم کرده و خانه‌های روستا با سنگ و بیشترشان به صورت خشکه چینی ساخته شده است.

این ناحیه از مراکز مهم استان کردستان در دوره سلجوقی به بعد بوده است و قلعه پالنگان که مجاور روستا و در بالای کوه قرار دارد بیانگر این مطلب است. با توجه به بقایای مساجد، منازل قدیمی و باغ های زیبای این روستا به نظر می‌رسد که شالوده اصلی آن به دوره سامانی بازمی‌گردد.

روستا دارای گورستان قدیمی است که چند سنگ قبر با خط کوفی مربوط به قرن ششم و هفتم در آن وجود دارد، اما از همه مهم‌تر بافت معماری پلکانی روستا است که دارای ارزش فراوان است.

روستای پالنگان افزون بر ۲۰ چشمه جوشان در دره تنگیور دارد که آب زلال و خنک خود را به رودخانه تنگیور می‌ریزند و آبشارهای حاصل از ریزش آب این چشمه‌ها بسیار دیدنی است.

رودخانه تنگیور که از میان آبدی می‌گذرد، بخش اعظم آب خود را از این چشمه‌ها که در فاصله ۷۰۰ تا ۸۰۰ متری جنوب شرقی آبدی قرار دارند تأمین

می‌کند. از همین رو آب رودخانه بسیار گوارا و خوش طعم است. رودخانه تنگیور بعد از گذر از آبدی در حدود ۱۲۰ متری غرب پالنگان به رودخانه پراب سیروان می‌پیوندد.

به واسطه خصوصیات آب رودخانه تنگیور و این چشمه‌ها، بزرگ‌ترین مجتمع‌های پرورش ماهی در کنار این روستا ساخته شده است که بیشتر گردشگران به علت تازگی و نوع ماهی‌ها و قیمت مناسب آن برای غذا و همچنین دستاورد سفر به پالنگان، اقدام به طبخ ماهی در محل می‌کنند و اهالی این روستا بخشی از مایحتاج خود را از این رودخانه تأمین می‌کنند.

روستای پالنگان بسیار سرسبز و دارای آب و هوای بسیار مطلوب و دل انگیز در فصل‌های بهار، پاییز و زمستان است و از این لحاظ از دیدنی‌ترین نقاط استان کردستان به شمار می‌رود.

روستای پالنگان نزدیک به هزار نفر جمعیت دارد که مذهب اکثریت آن‌ها سنی است و به لهجه اورامی صحبت می‌کنند.

با این که پالنگان در یک منطقه کوهستانی قرار دارد اما به دلیل اسفالت بودن مسیر، در تمام طول سال امکان بازدید از این روستا وجود دارد. فعالیت یک واحد شیلات در کنار روستا نیز باعث شده تا بهترین خوراکی پذیرایی از گردشگران طبخ انواع ماهی باشد.

عمده محصولات تولیدی مردم این روستا، گندم، جو و انواع مواد لبنی است. گیوه بافی، جاجیم بافی و موج بافی از مهم‌ترین صنایع دستی پالنگان محسوب می‌شود. همچنین کشک محلی، گیوه و روغن جزء سوغات پرطرفدار پالنگانی‌ها است.

تابستان گرم و بهار معتدل پالنگان باعث شده که کوچ بهاری عشایر به ارتفاعات این روستا که با اجرای بسیاری از مراسم سنتی عشایر کرد مانند اجرای موسیقی گریان، چپله و سیاجمانه همراه است گردشگران زیادی را به این روستا جذب کند. مراسم مذهبی، عروسی، شب یلدا و خوش‌آمد گویی به نوروز در دوم اسفند نیز از مراسمی است که گردشگران بومی را به خود جذب می‌کند.

اسب سواری، گریزایی، قل فلان و چاک چاک از بازی‌های محلی پالنگان است که در ایام غیر کاری مانند پاییز و زمستان در اکثر کوه‌ها و چشم اندازهای روستا برگزار می‌شود. پالنگان یکی از ۷ روستای هدف در گردشگری استان کردستان است که پس از انجام مطالعات کارشناسی بدون هیچ تغییری در بافت خود به روستای گردشگری تبدیل می‌شود. روستاهای تاریخی صلوات آباد بیجار، اورامان تخت، خسروآباد گروس، نوره سنجند، آوی‌هنگ و زاوورد غربی دیگر روستاهای هدف کردستان هستند که همگی دارای بافت قدیمی با معماری اورامانات هستند و تمام خانه‌های این روستاها به طریق سنگ ساخته شده‌اند. تاریخ، تمدن و طبیعت این روستاها به همراه فرهنگ و آیین مردم آن‌ها یکی از پتانسیل‌های بالقوه گردشگری در کردستان است که مسئولان گردشگری استان قصد دارند در کم‌ترین فرصت آن‌ها را به پتانسیل‌های بالفعل تبدیل کنند. در فاصله ۸۰۰ متری جنوب شرقی روستای پالنگان در دره تنگیور و در محل چشمه‌های پراب، قلعه‌ای به نام قلعه پالنگان قرار دارد که آثار و بقایای اتاق‌ها، آتشکده‌ها و پل‌های قدیمی آن نمایان است.

پزشکی قانونی استان تهران اعلام کرد: ۱۳۲ تن در این استان از ابتدای فروردین تا پایان بهمن سال گذشته (۱۳۹۵) بر اثر مسمومیت با قرص برنج، جان خود را از دست دادند. به گزارش اداره کل پزشکی قانونی استان تهران این شمار مرگ در اثر مصرف قرص برنج در این مدت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از آن (۱۳۹۴) با شمار ۱۱۰ فوت ناشی از مسمومیت با قرص برنج ۲۰ / ۹ افزایش را نشان می‌دهد.براساس این گزارش از کل فوت شدگان ناشی از مسمومیت با قرص برنج در ۱۱ ماهه سال گذشته ۸۱ن مرد و ۵۲ن زن بودند.این گزارش می‌افزاید:شمار فوت‌های ناشی از مسمومیت با قرص برنج در بهمن سال۹۵ نیز با افزایش ۵ / ۶۲درصدی نسبت به بهمن ماه سال۹۴ به ۱۳ تن رسید. فسفات آلومینیوم که از آن برای ضد عفونی کردن و جلوگیری از آفت ضدگی غلاتی چون برنج مورد استفاده قرار می‌گیرد به نام‌های تجاری مختلفی همچون کوئیک فوس و سفلوس وجود دارد که در ایران به نام قرص برنج مشهور است. صرف این قرص ظرف مدت سه تا چهار ساعت سیستم تنفسی و قلب را دچار اختلال می‌کند و فرد در اثر مرگی دردناک خواهد مرد.

باغ‌هایی به سبک ایرانی

جوار باغش دفن کردند تا حتی بعد از مرگش هم همچنان خود را در بهشت سرسبز ببیند. ظاهرا از این به بعد است که سروسامان دادن باغ در اطراف مقابر بزرگان تبدیل به رسم روزگار می‌شود. کورش در طرح باغش، پاسارگاد را با جوی های سنگی به چهار بخش تقسیم کرد تا مبدع الگوی چهارباغ ایرانی باشد.

باغ ارم؛ سروناز قشقایی

ارم به معنای بوستان است. این باغ زمان سلجوقیان یا آل اینجو ساخته شد و زمان حکومت زندیه و به وسیله کریمخان زند بهسازی شد و زمان قاجار به مدت ۷۵ سال در اختیار سران ایل قشقایی بود. در این زمان عمارتی در باغ ساخته شد، اما عمارت پابرجا مربوط به دوره پادشاهی ناصرالدین شاه قاجار است. با وجود باغ های دیدنی شیراز، تنها باغ ارم به فهرست میراث جهانی یونسکو راه پیدا کرد. سرونازها و گل ها و گیاهان انبوه و عمارت مورعوش را می‌توان در خیابان ارم این شهر تاریخی دید. اگر پیش از عهد پهلوی گذرنان به باغ می‌افتاد، بعید بود به راحتی بتوانید از ورودی آن بگذرید، زیرا پیش از ۳۰سال باغ هوای خوش در تملک خوانین قشقایی شیراز بود.

باغ شاهزده بیش از ۷۰سال میان کورپ

باغ شاهزاده ماهان یکی از معدود باغ های زیبای طبقاتی ایران محسوب می‌شود که از جمله عجایب کورپ به حساب می‌آید که خارج شهر ماهان بر حاشیه کورپ و در دامنه کوه تیکران جا خوش کرده است. این باغ ابتدا به دستور محمدحسن خان حاکم وقت کرمان ساخته شد و بنای درون آن را عبدالحمید میرزا ناصراللوله حاکم کرمان ساخت که با مرگ وی بنای آن نیمه تمام رها شد. گفته می‌شود وقتی خبر مرگ ناگهانی حاکم را به ماهان می‌برند، بنایی که در مشغول تکمیل سردر ساختمان بود، تفرار گچی را که در دست داشته محکم به دیوار کوبیده و کار را رها و فرار کرده است. به همین علت جاهای خالی کاشی‌ها را بر سردر ورودی می‌توان دید. این باغ از نمونه باغ تخت های ایرانی است و در زمینی مستطیلی شکل به مساحت پنج و نیم هکتار بنا شده و دارای سردر ورودی بسیار زیبایی است.

باغ دولت آباد؛ باغ بادگیرها

باغ دولت آباد یزد را بادگیر رعنا۲۲ مترش معروف

نمی‌شود چنانکه تا قبل از برنامه ششم توسعه خیلی دیده نشده بود. محسنی بندپی افزود: اگر پیش ازاین با نوافق‌ها همه برنامه‌های توسعه ای کشور را می دیدیم خبری از نقش مددکار اجتماعی در آن نبود اما امروز این نقش دیده شده و هزاران رشته را به هم متصل می‌کند.

رئیس سازمان بهزیستی کشور گفت: در پذیرش ماده ۶(اساماندهی معتادان رها شده و سخت در دسترس متجاهر)، یک سال تلاش کردیم تا به همه دست اندرکاران حوزه اعتیاد بقبولانیم که یک معتاد متجاهر، مجرم نیست؛ بیمار است و با نگاه درمان بیماری می‌توانیم به سراغش برویم.

محسنی بندپی افزود: با سیستم‌های سنتی و اردوگاهی نمی‌توان معتاد متجاهر را درمان کرد و با متادون درمانی نمی‌توان همه معتادان را رهایی داد بلکه باید یک تیم تلفیقی از متخصصان علوم اجتماعی و مددکاران، روان و شخصیت فرد معتاد را درمان کند و در نهایت پروتکل درمانی به کمک بیاید؛ در دیگر آسیب‌های اجتماعی مانند طلاق نیز باید از شیوه تلفیقی استفاده کرد. رئیس سازمان بهزیستی کشور یادآورشد: در برنامه ششم توسعه در ۱۴۰ شهر بالای۵۰ هزار نفر می‌خواهیم اورژانس اجتماعی مستقر کنیم تا مداخلات بهنگام، علمی و تخصصی در آسیب‌های اجتماعی داشته باشند.

محسنی بندپی افزود: در سال ۹۴ با شناسایی به موقع اورژانس اجتماعی، چهار هزار و ۳۴۰ نفر را از خودکشی رهایی دادیم و دوساره به زندگی بازگردانیم. می‌خواهیم اورژانس اجتماعی را در تمام کشور گسترش دهیم.

وی با اشاره به فعالیت ۲۲ هزار نیروی متخصص در بهزیستی در کنار تشکل‌های مردمی گفت: امید است با بهره گیری از این نیروها و برنامه‌ها، شرایطی فراهم شود که نشاط و ارتقای پایداری اجتماعی و محیطی در سراسر کشور نهادینه شود.

E-mail: mostagheldaily@gmail.com

پزشکی قانونی استان تهران اعلام کرد: ۱۳۲ تن در این استان از ابتدای فروردین تا پایان بهمن سال گذشته (۱۳۹۵) بر اثر مسمومیت با قرص برنج، جان خود را از دست دادند.

به گزارش اداره کل پزشکی قانونی استان تهران این شمار مرگ در اثر مصرف قرص برنج در این مدت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از آن (۱۳۹۴) با شمار ۱۱۰ فوت ناشی از مسمومیت با قرص برنج ۲۰ / ۹ افزایش را نشان می‌دهد.براساس این گزارش از کل فوت شدگان ناشی از مسمومیت با قرص برنج در ۱۱ ماهه سال گذشته ۸۱ن مرد و ۵۲ن زن بودند.این گزارش می‌افزاید:شمار فوت‌های ناشی از مسمومیت با قرص برنج در بهمن سال۹۵ نیز با افزایش ۵ / ۶۲درصدی نسبت به بهمن ماه سال۹۴ به ۱۳ تن رسید. فسفات آلومینیوم که از آن برای ضد عفونی کردن و جلوگیری از آفت ضدگی غلاتی چون برنج مورد استفاده قرار می‌گیرد به نام‌های تجاری مختلفی همچون کوئیک فوس و سفلوس وجود دارد که در ایران به نام قرص برنج مشهور است. صرف این قرص ظرف مدت سه تا چهار ساعت سیستم تنفسی و قلب را دچار اختلال می‌کند و فرد در اثر مرگی دردناک خواهد مرد.

باغ‌هایی به سبک ایرانی

و نیمه ییابانی ببینید. جوان ترین باغ ایرانی که به ثبت جهانی رسیده است. باغی که ساخت و سازهایش از دوران پدربزرگ علم، حشمت الممالک شروع شد. در عهد شوکت الملک پدر ادامه پیدا کرد و در عهد اسدالله علم، نخست‌وزیر ایران، از سال ۴۱ تا ۴۲ به پایان رسید. این باغ تا چند دهه پیش محل مهمانان سیاسی مختلفی بود که از دور و نزدیک برای دیدن نخست‌وزیر وقت، اسدالله علم، می‌آمدند.

در ساختار باغ از طرح روسی – ایرانی الهام گرفته شده است؛ از درختان بلند تا عمارت کلاه فرنگی و آرسی‌های به غایت زیبا با تزئینات آینه کاری، کاشیکاری، مشبک، منبت، از ویژگی‌های دیگر اکبریّه می‌توان به درختان توت، انار و گل‌های زیبای تاج خروس اشاره کرد که در کنار استخر جبهه جنوبی باغ، نمایی زیبا مقابل دیدگان بازدیدکنندگان می‌سازند.

باغ عباس آباد؛ باغ تاریخی

هنوز مشخص نیست عباس آباد را شاه عباس صفوی آباد کرد یا از اول آباد بود؛ اما می‌توان گفت نام این باغ از سومین شاه صفوی عاریت گرفته شده؛ زیرا تا قبل از سال ۱۰۲۰ ه‍.ق این منطقه را خرگوران صدامی زدند. عباس آباد باغ سرسبزی است در حاشیه دریاچه طبیعی که در تقسیم‌بندی باغ های ایران جزء باغ‌های مطبق به حساب می‌آید.

این باغ با دارا بودن حمام، باغ، سد، محور آب‌رسانی به طول ۶۰۰ متر، دو برج آجری، واحد صنعتی (آسیاب آبی)، محل احتمالی کاخ پادشاهان صفوی و مراکز پخت سفال و آجر و واحدهای مسکونی بخش خدمه، جاده‌های سنگفرش ورودی به مجموعه و همچنین جاده‌های سنگفرش از محل باغ به کاخ و از محل به مجموعه تاریخی عباس آباد از آثار تاریخی استان مازندران است. مجموعه باغ های عباس آباد ۹ کیلومتری شهرستان بشهر و در دامنه رشته کوه های البرز و میان جنگل های انبوه قرار گرفته و از جمله مهم‌ترین و بزرگ‌ترین باغ‌های تاریخی ایران است.

باغ فین؛ سروسنان

باشگاه فین مجموعه ای از شاخص های ساخته شده معماری در دوران صفویان، زندیه و قاجاریه است؛ حتی بعضی تاریخ نگاران، بنیان اولیه باغ فین را حاکمان آل بویه در قرن پنجم می‌دانند. اما باعث و بانی باغ فعلی را باید شاه عباس دانست.

این بنا به خاطر ذخیره فراوان آبش (چشمه سلیمان)؛ باغی با درختان سستیر، یک استخر با فواره های بسیار و یک حمام تاریخی (جایی که امیرکبیر به قتل رسید) بسیار مشهور است.

یک بنای کریمخانی و حمام معروف هم که در قسمتی از پارک واقع شده از بناهای فعلی باغ هستند. گفتنی است در قرن پنجم می‌دانند. اما باعث و بانی باغ فیلی را باید شاه

باغ چهل ستون؛ باغ پادشاهان

امروزه دیگر به جز باغ چهل ستون و هشت بهشت، لکه سبز دیگری از باغ شهر صفوی اصفهان باقی نمانده است. این دو لکه سبز در واقع تنها باغ هایی هستند که از دست پادشاه سلطان – حاکم قاجاری اصفهان – جان سالم به در برده‌اند. تعداد زیاد چنارها باعث شد این عمارت را چهل ستون بنامند. این باغ تنها قسمت کوچکی از باغ وسیع جهان ناماست که برای پذیرایی از مهمانان ویژه ای همچون پادشاهان و صاحب منصبان دولت‌های هم عصر صفوی ساخته شد که به مقر حکومت شاه صفوی می‌آمدند.

تلاش برای پاسخ‌گو کردن میراث فرهنگی و گردشگری

فرهنگی و انصاف ما از پیگیری این طرح شد. اما با رفتن ایشان و تغییر دوباره مدیریت این سازمان و نتایج ضعیفی که تاکنون دیده‌ام، دوباره بر آن شدیم تا طرح را در مجلس مطرح کنیم و به نتیجه برسانیم. این نماینده مجلس درخصوص نتیجه تبدیل این معاونت به وزارتخانه می‌گوید: هدف ما این است که سازمانی با این اهمیت را به دست کسی بسازیم که بتوانند از مردم رای اعتماد بگیرد و مدیر آن به مدیریت این سازمان را داشته باشد و اگر نتوانست کارش را خوب انجام دهد، نمایندگان مردم بتوانند با سوال و استیضاح رای خود را از وی پس بگیرند. همه این‌ها در صورتی امکان‌پذیر است که این سازمان به وزارتخانه تبدیل شود و مدیر آن که یک وزیر باشد، مثل سایر وزیران برنامه ارائه کند و از مجلس رای اعتماد بگیرد. درصورتی که اکنون رئیس سازمان میراث فرهنگی، معاون رئیس‌جمهور است و اگر سوالی درباره این سازمان داشته باشیم، باید مستقیم از رئیس‌جمهور بپرسیم و خود رئیس سازمان به هیچ‌کس پاسخ‌گو نیست.

وی درخصوص بار مالی تبدیل یک سازمان به وزارتخانه معتقد است: نه تنها بار مالی ندارد بلکه از بار مالی آن کاسته هم خواهد شد، زیرا هم‌اکنون این سازمان در همه استان‌ها، اداره کل، نیرو و امکانات دارد و در قالب تبدیل به وزارتخانه، کوچک‌تر خواهد شد.

لاهوئی ادامه می‌دهد: از آنجا که این طرح را به صورت یک فوریتی مطرح کردیم، احتمالا حدود ۱۰ تا ۱۵ روز دیگر در صحن مطرح و رای‌گیری می‌شود و اگر رای بیابود، برای بررسی می‌رود کمیسیون. اما اگر فوریتش رای نیابود به صورت عادی در صحن مطرح می‌شود که در این صورت زمان‌بر خواهد بود و شاید رسیدگی به این چند ماهی طول بکشد.